

Radůza

„Snažím se netesknit
po tom, co bylo,
ani se neupínat
k tomu, co bude“

Písničkářka Radůza má v hlavě tolik nápadů, že svá alba ani nestačí vydávat. „Pořád něco bloudí éterem mé mysli a nutí mě, abych to zaznamenávala. Je toho tolik, že se to nedá za jeden život ani rozluštit, natož zaznamenat v nějaké reprodukovatelné formě,“ říká. Naposledy potěšila děti pohádkovou audioknihou, letos připomene projektem s orchestrem u nás nepříliš známý osud ženy italského revolucionáře Anity Garibaldi.

TEXT: JOSEF MARTÍNEK

Minulý rok vám vyšla audiokniha s hudební pohádkou Uhlíř, princ a drak. Byla pro vás její příprava alespoň trochu odlehčením od vážných témat, kterými jste se zabývala na některých svých předešlých řadových deskách?

Těžko říci, zda to bylo odlehčení, tu pohádku jsem napsala už před několika lety. Vlastně je to veršovaná divadelní hra s písničkami, napsaná pro kladenské divadlo Lampion, kde se nějakou dobu hrála. Po její derniéře mi bylo líto, že text spí, proto mě napadlo trochu ho upravit tak, aby bylo možné načíst ho jako audioknihu. Spíše jsem se tedy vrátila k textu, který mi připadal zábavný, než že bych potřebovala nějak vyvážit tematiku svých řadových alb.

Sama máte doma dvě děti. Konzultovala jste s nimi výslednou podobu pohádky nebo na nich alespoň testovala, zda může příběh malé posluchače oslovit?

Obě moje děti pohádku viděly v divadle, spolu se svými spolužáky se totiž byly podívat na představení. Byla jsem tam s nimi, a tak jsem si naživo ověřila, zda text funguje. Zjistila jsem, co případně změnit, kde se děti smějí a co jsem napsala nesrozumitelně.

Při nahrávání jste si nezvykle ve studiu vyzkoušela i roli režisérky. Jaká zkušenost to pro vás byla?

Zkrátka to na mě zbylo. Ani jsem nikoho příliš režirovat nemusela. Herci přišli perfektně připravení a práce nám šla od ruky. Některé repliky dokonce pronášeli tak skvěle, že jsem se přistihla, jak se směji svým vlastním vtipům.

V pohádce král špatně zachází s dary, které mu příroda nadělila. Dá se příběh vnímat i jako ekologická osvěta?

Když jsem tu pohádku před asi pěti lety psala, ani mi nijak ekologicky zaměřená nepřipadala. Vyskočilo to na mě až teď, při převodu textu do podoby audioknihy. Myslím ale, nebo spíš doufám, že to na první poslech nepůsobí jako prvoplánová ekoagitka. Hlavně jsem se bavila rýmováním textu a vymýšlením písniček a podle reakcí, které slýchám od dětí mých kamarádů nebo i od dospělých, je to zábava i pro posluchače. Doufám, že to tak opravdu je, že mě jen nešetří z čirého přátelství.

Řekla byste, že u nás vzniká dost originální tvorby pro děti, nebo jste jako rodič sahala spíše po osvědčených dílech, na kterých vyrostlo už několik generací?

Moje děti už z dětské tvorby vyrostly, takže nemám vůbec žádný přehled. Ale čistě teoreticky – kvalitní tvorby pro děti není nikdy dost. Takže jen houšť. Když byly děti mladší, samozřejmě jsme četli jak klasiku, tak i novou tvorbu. Bavilo

je obojí. Autory jako Němcovou nebo Erbena jsem se snažila najít ve starších vydáních, kde byl jazyk vzdálenější současné češtině. Myslím, že to dětem připadalo trochu magičtější, už jen kvůli všem těm divným slovům, která neznaly, a kvůli tomu podivnému slovosledu. Teď už si čtou samy, a co vím, jede u nich současná tvorba pro teenagery.

Podobně jako mnozí jiní hudebníci i vy jste vzhledem k opatřením proti šíření koronaviru musela odložit řadu svých koncertů. Podařilo se u všech najít nové termíny?

U některých se to podařilo, u jiných termínů ne.

Navzdory tomu, jak vám virus narušil plány, se dle příspěvků na vašich sociálních sítích zdá, že se dokážete těšit i z neplánovaného koncertního volna. Chodíte do lesa, skládáte nové písně, trávíte čas s dětmi. Řídíte se heslem, že všechno zlé je pro něco dobré?

Snažím se netesknit po tom, co bylo, ani se neupínat k tomu, co bude, ale radovat se z přítomného okamžiku. To s sebou nese i snahu najít si v každé, i těžké životní situaci způsob, jak být šťastný nebo alespoň nebýt nešťastný. Samozřejmě že to na mě doléhá, jako na všechny. První týdny výuky, než jsme se v tom naučili chodit, byly opravdu pekelné, do toho se přidaly ještě další nemalé

Foto: Jana Pechlátová

osobní starosti a samozřejmě i strach o blízké, nejistota z toho, že nevíme, jak dlouho to potrvá, že dne na den ztráta výdělků.

A tak jsem si řekla, že se buď zhroutím a děti v tom nechám, nebo to dáme. Vrhla jsem veškerou svou energii do

toho, abych zvládla s dětmi učivo, a to pokud možno takovou formou, aby je to bavilo, a do toho, aby děti byly psychicky a fyzicky v pohodě. Zavedla jsem přísný režim. Každý den máme přesně vymezený čas na učení, na domácí práce a na sport, kromě soboty,

kdy máme „cohcový den“, tedy den, kdy si každý dělá, co chce. Na ten se těšíme celý týden. A v neděli za odměnu generální úklid obydlí. Myslím, že i díky tomuto režimu se nám podařilo zůstat v dobré kondici, děti se nesmírně zlepšily ve škole a posílily se i naše rodinné vazby.

A nové písničky?

Na to, abych je psala, mi vůbec nezbyl čas, což je při mé grafomanii opravdu co říct. Nové písničky, které jsem zveřejnila na Facebooku, pocházejí ještě z doby před koronavirem. Takže abych to shrnula: nejsme nijak výjimeční. Děláme všechno pro to, abychom přežili v co nejlepším stavu.

Ohlásila jste, že ve druhé polovině roku vydáte koncertní album Anity, nahrané se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu. Jak jste se na pódiu cítila s tak početným tělesem za zády?

Nebyla to moje první zkušenost s orchestrem. Už jsem spolupracovala třeba s Plzeňskou filharmonií. Tento projekt byl výjimečný proto, že jsem napsala celovečerní program speciálně pro SOČR. Dirigentem byl můj spolužák z konzervatoře Jan Kučera a i v orchestru bylo hodně mých spolužáků, takže na mě byli hodní a já se cítila dobře.

Projekt má vyprávět u nás ne tolik známý příběh Anity Garibaldi, manželky italského revolucionáře Giuseppe Garibaldiho. Mohla byste naznačit, jaká témata se v něm řeší?

Před několika lety jsem napsala album Marathon – příběh běžce, jehož součástí byla i knížka povídek, ke každé písničce jsem napsala jednu. Dvě témata z tohoto alba jsem pak rozpracovala do samostatných projektů. Jedním z nich je projekt CD s knížkou, věnovaný všem autorům trampských písniček a romantických příběhů, Muž s bílým psem. A druhým je právě Anita.

V příběhu této výjimečné ženy, jež je v Itálii a Latinské Americe zvána Hrdinka dvou světů, se zaměřuji na její vztah s Garibaldiem vyprávěný očima sotva dospělého mladíka, který ji platonicky miloval. Spíše než politickou situaci Itálie

v polovině 19. století a risorgimento řeší vztah dvou lidí na pozadí historických událostí. I její vztah s Garibaldim je totiž předmětem legend, které o Anitě kolují, a myslím, že stojí za přiblížení českému publiku. Také mě zajímá zamýšlet se nad tím, jak žili obyčejní i výjimeční lidé ve výjimečných časech.

Když jste studovala životní cestu Anity Garibaldi, zaujal vás v ní nějaký moment, ve kterém byste s osudem Anity našla osobní spojitost, téma, které byste měly společné?

Každopádně mi byla sympatická její odva-
ha.

Album vyjde výhradně v koncertní podobě, nebo uvažujete i o studiových zpracováních jednotlivých písní?

Jedna z písní už je studiově zpracovaná na albu Marathon – příběh běžce. Jde o skladbu La finestra. Od ní se pak odvíjel celovečerní program pro SOČR. Kam mě múzy zavedou, nemohu přesně říci, může se stát, že některá z již napsaných písní se mi stane podnětem k dalším příběhům. Uvidím.

právě vzpomínky onoho platonicky zamilovaného chlapce, jenž jako starý muž vzpomíná na svou první lásku Anitu. Takže pro mě už je to ucelené, alespoň pro tuto chvíli, neplánuji tedy další rozvedení tématu do nějaké širší prozaické formy. I když... vždycky mi může lupnout v hlavě. (smích)

Je o vás známo, že ještě před dokončením alba máte často v zásobě další písně a vymyšlený koncept příští desky. Je tomu tak i tentokrát? Víte, jaká by mohla být vaše další nahrávka?
Jsem tak trochu otrokem své mysli. Když

Foto: Alena Hrbková

Nehledám příliš paralely se životy jiných lidí. Jsem si vědoma toho, že neprožívám nijak výjimečný osud, že všechno, co jsem prožila, přede mnou prožily miliony jiných lidí, jejichž jména nám historie nezachovala. Přesto se s těmi situacemi každý z nás musí poprat po svém a sám, protože ty nejkrajnější zkušenosti nejsou přenosné. Každý myslí a cítí jinak.

Jak už jste zmínila, k některým svým albům jste napsala také knihu, která hudební zpracování ještě o něco rozšiřuje. Plánujete do knihy rozepsat i příběh Anity Garibaldi?

Program pro SOČR je vlastně jakýmsi melodramatem. Jeho součástí je i povídka, kterou čte recitátor – jsou to

Pořád něco bloudí éterem mé mysli a nutí mě, abych to zaznamenávala. Je toho tolik, že se to nedá za jeden život ani rozluštit, natož zaznamenat v nějaké reprodukovatelné formě.

jsem byla malá, můj dědeček sedával v létě na zápraží a ladil na rádiu nejrůznější stanice. Rádio chrastilo, praskalo v něm a ozývaly se nejrůznější písně, promluvy v nejrůznějších jazycích, některé zřetelné, některé vzdálené a jiné sotva slyšitelné. Tak přesně tohle ladění rádia mám v hlavě. Pořád něco bloudí éterem mé mysli a nutí mě, abych to zaznamenávala. Je toho tolik, že se to nedá za jeden život ani rozluštit, natož zaznamenat v nějaké reprodukovatelné formě. Takže abych odpověděla srozumitelněji na vaši otázku – ano, mám v hlavě koncepty asi pěti alb a musím se rozhodnout, které spatří světlo světa jako první. Ale jak říkám, teď všechnu energii a invenci věnuji dětem. ☒